

4. Павел Дробышев Правосудие он-лайн. Кому и зачем в нашей стране нужен видео-суд? https://zakon.ru/blog/2018/01/28/pravosudie_on-lajn_komu_i_zachem_v_nashej_strane_nuzhen_video-sud

5. Здрок О. Н. Гражданский процесс зарубежных стран. Курс лекций: Учебное пособие. - Мн.: БГУ, 2004. - 147 с.

6. Науково-практичний коментар. Цивільний процесуальний кодекс України / за заг. ред. Н.Ю. Голубевої. Київ: Юрінком Інтер, 2021. – 840 с.

7. Можно ли участвовать в судебном процессе из ванны и в неглиже (на заседании клуба имени Замятина обсудили проблемы дистанционного правосудия)? https://zakon.ru/discussion/2020/12/23/mozhno_li_uchastvovat_v_sudebnom_processe_iz_vanny_i_v_neglizhe_na_zasedanii_kluba_imeni_zamyatina

Апалькова Інна Сергіївна,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного процесу

Національного університету «Одеська юридична академія»

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У європейських країнах застосування електронних підписів та електронних систем обміну інформацією в нотаріальній діяльності є досить поширеним явищем. Зокрема, у Франції функціонує спеціальна мережа, до якої підключені нотаріальні відділення, завдяки чому нотаріуси мають змогу обмінюватися необхідною інформацією між собою і з третіми сторонами, мати доступ до внутрішніх і публічних баз даних, пропонувати послуги із застосуванням електронного підпису, а також до мережі європейської бази даних, зокрема про заповіти, та до документів європейського нотаріату [1, с. 532].

Електронні технології також активно застосовуються в діяльності нотаріусів у ФРН. Зокрема, це стосується роботи з електронними реєстрами та використання електронного документообігу. В Німеччині нотаріуси використовують електронні картки підпису (кваліфікований електронний підпис), які випускаються Федеральною нотаріальною палатою, причому не лише для нотаріусів, а й для адвокатів та інших суб'єктів [2, с. 17].

Реформування нотаріату України є необхідним кроком у контексті євроінтеграційних процесів. До найбільш значущих напрямків з реалізації цієї реформи належать: 1) запровадження електронної системи нотаріату, відмова від ведення паперових книг обліку діяльності нотаріуса, автоматизація низки процесів у діяльності нотаріусів, ефективна інформаційна взаємодія між державними інформаційними ресурсами; ведення нотаріального архіву в електронній формі; 2) перехід до єдиного статусу нотаріуса, що передбачає скасування їх поділу на державні та приватні; 3) розширення повноважень нотаріусів, наприклад, реєстрація шлюбів та розлучень; 4) перехід від професійного самоврядування до саморегулювання, розширення повноважень самоврядних нотаріальних інституцій – Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату. Зокрема, до основних переваг функціонування Нотаріальної палати України як самоврядної організації належить: контроль та гарантування якості нотаріальних дій; розвантаження державних органів та природний розвиток професії; економію державного бюджету на утримання чиновницького апарату; забезпечення за рахунок Національної палати України нотаріусами усіх віддалених територій, на яких зараз спостерігається ускладнений доступ громадян до нотаріальних дій; дієвий захист соціально незахищених верств населення; надання якісної безоплатної правової допомоги в сфері нотаріату та ін. Між Україною та значною кількістю держав укладено двосторонні договори про правову допомогу, інформація про які розміщена на сайті міністерства юстиції України. Для нотаріальної практики найвагомішими є двосторонні договори України з іноземними державами про правову допомогу. Ці договори визначають компетентні органи, умови визнання офіційних документів іноземного походження та містять колізійні норми з окремих видів приватноправових відносин.

Серед аспектів застосування електронних технологій у нотаріальному процесі слід вказати на розширення можливостей нотаріуса щодо

посвідчення електронних правочинів чи посвідчення електронних копій документів. Зокрема, серед розроблених спільно НПУ і Мін'юстом пропозицій до чинного законодавства пропонується доповнити процесуальне законодавство положеннями про можливість використання електронних копій довіреностей.

Діяльність державних та приватних нотаріусів чітко регульована державою та передбачає дотримання ключових принципів: неупередженості; незалежності; дотримання Конституції та законів України, міжнародних актів, правових актів органів державної влади та місцевого самоврядування, ухвалених у межах їхньої компетенції; збереження нотаріальної таємниці; чіткого дотримання алгоритмів вчинення нотаріальних дій, встановлених державою; заборони використовувати свої повноваження з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки чи пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб тощо. Реалізація діяльності за цими принципами можлива лише за умови певних гарантій: політичних, ідеологічних, економічних та соціальних [3].

Список використаної літератури:

1. Теорія нотаріального процесу : Науково-практичний посібник / За заг. ред. С.Я. Фурси. Київ : Алерта; Центр учбової літератури, 2012. 920 с.
2. Реформування нотаріату за стандартами ЄС: саморегулювання, Е-нотаріат. *Нотаріат України*. No 4(35), 2019. С. 16–19.
3. Guiding Principles For A Notary. Guide to Technology. 2018. URL: <https://www.streetdirectory.com/etoday/10-guiding-principles-for-anotary-wewuff.html>.